

СТРАТЕГІЯ
ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ №78
ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
у 2025/2026 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради гімназії

Протокол № 2 від 26.08.2025

Голова педагогічної ради _____ Олена СУГАНЯКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор гімназії

_____ Олена СУГАНЯКА

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № 96/1-р від 26.08.2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітні втрати — це прогалини у знаннях і навичках, які виникають в учнівства під час освітнього процесу у порівнянні зі стандартами освіти та очікуваними результатами навчальних здобутків.

Освітні втрати можуть виникати з різних — як індивідуальних, так і системних — причин. Серед них: здоров'я, війна, пандемія, надзвичайні ситуації природного характеру.

Значний вплив також накладається на освітні втрати, зумовлені у 2020/2021 роках пандемією COVID-19. Окрім безпосередньої зупинки освітнього процесу, що мав місце у всій країні після 24 лютого 2022 року, а також обмежень дистанційного навчання, на виникнення освітніх втрат можуть впливати також інші чинники:

- ✓ бойові дії та окупація;
- ✓ повітряні тривоги;
- ✓ виїзд учнівства за кордон;
- ✓ переміщення у межах України;
- ✓ відключення електроенергії;
- ✓ руйнування значної частини закладів освіти.

Освітні втрати й освітні розриви мають кумулятивний ефект, тобто тенденцію до накопичення й поглиблення, при умові відсутності своєчасних та ефективних заходів щодо їх виявлення та подолання, надолуження прогалин.

З метою їх подолання, педагогічним колективом закладу освіти розроблено гнучку програму та стратегію, яка визначила подолання навчальних, виховних та психологічних освітніх втрат, в тому числі короткотривалі та довготривалі мейнстрімі надолуження, коригування, поєднання.

Стратегія з надолуження освітніх втрат — це комплекс заходів для здобувачів загальної середньої освіти, спрямований

- ☐ на визначення прогалин у навчанні та їх компенсацію,
- ☐ на визначення прогалин у навчанні та їх адаптацію,
- ☐ пріоритезацію предметів (знань та компетентностей),
- ☐ надання психологічної та соціально-емоційної підтримки.

Освітні вимірювання для з'ясування освітніх втрат та освітніх розривів здобувачів освіти

- ☐ визначення точки відліку та обрання інструментарію вимірювання освітніх втрат;
- ☐ проведення моніторингових діагностичних досліджень з метою визначення рівня опорних знань та особистих потреб кожного здобувача освіти щодо здійснення ефективного педагогічного підходу;
- ☐ планування та забезпечення коригування навчальних програм та календарно-тематичних планів з урахуванням потреб в подоланні освітніх втрат і освітніх розривів на підставі моніторингових діагностичних досліджень;
- ☐ вибудова індивідуальної освітньої траєкторії для кожного здобувача освіти з урахуванням моніторингових діагностичних досліджень

Цілісна система освітніх вимірювань із використанням різноманітних інструментів може включати:

- ☐ стандартизоване тестування та адаптивне комп'ютеризоване тестування;
- ☐ довготривалі загальнодержавні моніторинги якості освіти;
- ☐ локальні моніторинги успішності окремих категорій учнівства в опануванні окремими предметами, розділами освітніх програм тощо;
- ☐ централізовані онлайн-платформи для вимірювання навчальних втрат і надолуження навчального матеріалу

Рекомендовані індикатори для моніторингу програм з надолуження освітніх втрат (на кінець навчального року)

З метою визначення ефективності застосування програм з надолуження освітніх втрат, були запропоновані індикатори:

- ☐ відсоток дітей, які покращили свої знання принаймні з одного предмета;
- ☐ відсоток дітей, які вдосконалили щонайменше одну ключову компетентність;

- ☐ відсоток дітей, які покращили наскрізне вміння за результатами участі у програмі з надолуження освітніх втрат.

Шляхи та інструменти подолання освітніх втрат та освітніх розривів:

- ☐ організація індивідуальних та групових консультацій, факультативів ;
- ☐ компенсуючі та коригуючі уроки;
- ☐ проведення консультацій в канікулярний час та у червні місяці;
- ☐ репетиторство в малих групах
- ☐ перегляд та адаптація освітніх програм

Можливі варіанти:

- ✓ збільшення часу навчання;
- ✓ прискорена освіта;
- ✓ програми прискореного навчання;
- ✓ корекційні програми;
- ✓ адаптивне навчання;
- ✓ програми надолуження освітніх втрат

<https://osvitanova.com.ua/posts/5627-stratehii-nadoluzhennia-osvitnikh-vtrat-iaki-isnuiut-i-iaki-pidtrymuiut-vchyteli>

**Програма подолання освітніх втрат за 2024/2025 навчальний рік, викликаних
реаліями військового часу, розрахований на 2025/2026 навчальний рік**

№ з/п	Зміст роботи	Терміни виконання	Відповідальні
1.	Проведення установчої наради з питання реалізації програми вимірювання і подолання освітніх втрат на 2024/2025 навчальний рік	до 28.08.2025	директор
2.	Визначення базових предметів, з яких планується організувати компенсацію освітніх втрат: початкова освіта базова середня освіта	до 30.08.2025	заступники директора з НВР
3.	Затвердження базових предметів, які вимагають компенсації освітніх втрат: <u>початкова освіта:</u> -українська мова (читання та письмо); -математика; -ЯДС - іноземна мова <u>базова середня школа:</u> 5-7 класи НУШ: - українська мова та література; - математика; - іноземна мова; - Інтегрований курс “Історія України. Всесвітня історія“; - інформатика; - географія 8-9 класи: - українська мова та література; - алгебра; - геометрія; - іноземна мова; - історія України; - біологія; - фізика; - хімія; - географія; - інформатика	до 01.09.2025 до 01.09.2025 до 01.09.2025	заступники директора з НВР учителі 2-4 класів учителі - предметники 5- 7 класів учителі - предметники 8- 9 класів
4.	Розробити діагностичні тести для визначення рівня опорних знань і умінь здобувачів освіти вимірювання освітніх втрат з конкретного предмета <u>початкова освіта:</u> -українська мова (читання та письмо); -математика; -ЯДС	до 01.09.2025	учителі 2-4 класів

6.	Здійснити аналіз результатів першої діагностичної роботи з метою визначення кількості годин, необхідних для компенсації знань учнів	В день проведення першої діагностичної роботи	заступники директора з НВР учителі 2-4 класів учителі - предметники 5- 9 класів
7.	З'ясувати пріоритетність тем, з яких виявлено найнижчі результати .		
8.	Визначення орієнтовної кількості годин з кожного предмета та визначення форматів навчання з метою компенсації освітніх втрат	у 3-денний термін після написання першої діагностичної роботи	заступники директора з НВР учителі 2-4 класів учителі - предметники 5- 9 класів
8.1.	Здійснити коригування календарно – тематичного планування з метою визначення необхідної кількості годин на повторення вивченого матеріалу		
8.2.	Здійснити адаптивне гнучке планування, яке передбачає: -перерозподіл навчального часу між темами; - закріплення раніше вивчених тем; -або розроблення власної навчальної програми, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат.		
8.3.	Розробка індивідуальних навчальних планів, проводити коригуючих заняття в режимі онлайн		
8.4.	Забезпечити повторення необхідних знань під час мотивації навчальної діяльності щодо вивчення нового матеріалу, через повторення базових знань кожної нової теми, які дозволяють компенсувати освітні втрати.	протягом навчального року	
8.5.	Формування карти опорних знань з кожного базового навчального предмета, які зазначені у плані. Визначити головні знання за певний рівень навчання, основні знання, якими повинні володіти учні і без яких вони не зможуть навчатися на наступному році навчання. Включити до карти, відповідно до навчальних програм, опорні знання найголовніших тем (правила, формули тощо)	до 02.10.2025	
9.	Провести повторну діагностичну роботи з відповідних базових предметів з метою перевірки рівня подолання освітніх втрат <u>початкова освіта:</u> -українська мова (читання та письмо); -математика; - іноземна мова <u>базова середня школа:</u> 5-6 класи НУШ: - українська мова та література; - математика; - іноземна мова; - Інтегрований курс “Історія України. Всесвітня історія“; - інформатика; - географія 7-9 класи:	до 11.10.2025	заступники директора з НВР учителі 2-4 класів учителі - предметники 5- 6 класів учителі - предметники

	- українська мова та література; - алгебра; - геометрія; - іноземна мова; - історія України; - біологія; - фізика; - хімія; - географія; - інформатика		7- 9 класів
10.	Забезпечити проведення додаткових занять під час канікул за окремим розкладом, що дає позитивний результат. Ефективний результат може дати тільки правильна організація. З кожної навчальної теми базового предмета повинні бути розроблені програми, орієнтовані на надолуження освітніх втрат. Варто організовувати заняття в невеликих групах	згідно графіка (за потреби)	учителі 1-4 класів учителі - предметники 5- 9 класів
11.	Продовжити роботу над подолання освітніх втрат протягом навчального року під час навчальних занять	до 29.05.2026	педагогічний колектив
12.	Провести підсумкову діагностичну роботу з метою виявлення результатів роботи над подоланням освітніх втрат протягом навчального року.	до 20.05.2026	учителі 1-4 класів учителі - предметники 5- 6 класів учителі - предметники 7- 9 класів
13	Здійснити аналіз результатів підсумкової діагностичної роботи з метою визначення відповідних тем та кількості годин, необхідних для компенсації знань учнів	В день написання роботи	Учителі 1-4 класів учителі - предметники 5- 9 класів
14	Здійснити коригування календарно – тематичного планування з метою визначення необхідної кількості годин на повторення вивченого матеріалу	до 03.06.2026	заступники директора з НВР учителі 1-4 класів учителі - предметники 5- 6 класів учителі - предметники 7- 9 класів
15	Забезпечити проведення консультативних занять щодо компенсації освітніх втрат за 2024/2025 навчальний рік з урахуванням аналізу підсумкової діагностичної роботи	03.06 – 28.06.25	заступники директора з НВР учителі 1-4 класів учителі - предметники 5- 9 класів
16.	Провести моніторингові дослідження щодо результативності проведеної роботи із подолання освітніх втрат з метою коригування планування діяльності закладу освіти на наступний навчальний рік.	До 28.06.2026	директор заступники директора з НВР

На допомогу вчителю

1. У зручний для дітей час можна виконувати [діагностичні тести на платформі ВШО](#). Їх розробили в межах ініціативи “Збереження доступу до шкільної освіти” від проєкту “Супровід урядових реформ в Україні” (SURGe).

2. Крім діагностичних тестів, на сайті [“Всеукраїнської школи онлайн”](#) є відео уроки із завданнями для учнів 5–11 класів.

3. Помічними також будуть **аудіо уроки для 8–9 класів з історії України, української мови та літератури** [“Вчися вухами”](#) від ГО “Смарт освіта”.

4. Також учні можуть самостійно опрацьовувати **ресурси, де вчителі пояснюють теми шкільної програми:**

- ✓ [тренажер із правопису української мови](#) пропонує різні вправи для закріплення та перевірки тем;
- ✓ онлайн-курс [“Історія України в історіях”](#) від EdEra пропонує добірку відео, подкастів, текстів та тестів;
- ✓ ресурс [Englishpage](#) містить безплатні онлайн-уроки граматики, вправи із читання, письма та аудіо;
- ✓ онлайн-курс [“Автостопом по біології”](#) має конспекти та тестові завдання;
- ✓ [YouTube-канал](#) вчителя фізики Павла Віктора, де зібрано 45 відео уроків із докладними поясненнями та прикладами розв’язання задач.

5. Освітні втрати: причини та шляхи подолання разом з проєктом «Всеосвіта»

Навчальні втрати в умовах війни: як учителю їх діагностувати та компенсувати за посиланням <https://sqe.gov.ua/navchalni-vtrati-v-umovakh-viyni-yak-uchi/>

6. Долаємо освітні втрати: поради для вчителів української мови та літератури

7. Аби допомогти вчителям знайти свій шлях надолуження втраченого, проєкт “Клуб НУШ” за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” [розробив посібник](#) “Подолання освітніх втрат з української мови та літератури. Методичні рекомендації та приклади уроків”.

8. Рекомендації щодо організації програм з надолуження освітніх втрат
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/07/31/Unicef.Immmediate.actions.frme.proofreading.ua.1-31.07.2023.pdf?fbclid=IwAR0ASssPTtLQPXQ5mQe8jZiiY2lQ3Y6x6PGLG9cHxoz-BUkhZjLIwvVBWWE>